

Rigsdagstidende.

1860. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 52.

Tolvte Session.

17de Mode.

Torsdagen den 25de October Kl. 1.

(Fortsat.)

Teszen (forts.): Den ærede Rigsdagsmand for Ribe Amts 2den Valgkreds holdt sig væsentlig til Vidnebeviset; han gjorde opmærksom paa, at selv naar to lovfaste Vidner havde vidnet overeensstemmende i en Sag, kunde det dog være muligt, at Dommeren søgte sig overbeviist om, at der var noget Upaalideligt, noget Uholdbart i deres Vidnesbyrd, men at han desuagtet imod sin Overbeviisning om, hvad der var det Sande og Rette, skulde fælde Dommen efter hvad de to 2 Vidner havde udsagt; jeg troer, at naar to Vidner vidne overeensstemmende i en Sag, og der hos dem begge, efter Dommerens Overbeviisning, er noget Upaalideligt, Noget, som med Grund kan vække Tvivl hos ham, om det, de have udsagt, virkelig forholder sig saaledes, som af dem forklaret, saa vil det i Reglen være ham muligt ved en Examination af dem, ved at gjøre sig Umage for at fremstille alt det klart i deres Udsagn, som efter hans Mening vækker Tvivl om dets Rigtighed, i Acterne at lade det fremtræde som upaalideligt i deres Udsagn, som efter hans Overbeviisning er upaalideligt; men naar det er Tilfældet, seer jeg ikke rettere, end at Dommeren imod de to Vidners Udsagn maa være berettiget til at fravige det, som deres Vidneførelse ellers maatte lede til, og derefter statuere et andet Resultat efter samtlige de i Sagen foreliggende Oplysninger og Omstændigheder. Paa den anden Side maa jeg ansee

det for meget vigtigt at holde paa, at naar Dommeren ikke er istand til med klare Grunde at godtgjøre, hvorfor det Beviis, der ved tvende Vidners Udsagn er tilveiebragt, er upaalideligt, maa det staae til Troende og have fuld Gyldighed; thi ellers kunde disse tvende Vidners Vidnesbyrd svækkes paa Grund af Dommerens individuelle umotiverede Skjøn om, hvad der var rigtigt eller falsk; et saadant Skjøn kunde jo ogsaa hidrøre fra en feilagtig Opfattelse af den Betydning, der kunde tillægges Vidnernes Fremtræden og andre Besen, ligesom det ogsaa vilde bringe en saadan Vilkaarlighed ind i de Resultater, der skulde statueres, at jeg virkelig meget tvivler paa, at en Ret, som vedblivende ønsker at have sin Støtte i Folkemeningen, saaledes vilde kunne tillade sig aldeles vilkaarligt, umotiveret, uden nogensomhelst Grund, at forkaste et Beviis ved tvende Vidner. Smidlertid hører dette dog vistnok til de allerfjeldneste Tilfælde, at der, naar der procederes, er et saadant fuldgyltdigt Vidnebeviis; som oftest er det vel Tilfældet, at der i Grunden ikke er Noget af hvad man kalder lovbundne Beviser; thi hvor saadanne ere tilstede, vil der i de allerfjeldneste Tilfælde opstaae Processer. I de hyppigste Tilfælde vil og maa det altsaa være overladt til Domstolen at dømme efter et frit Skjøn om samtlige Omstændigheder; dette skeer hver Dag ligeoverfor lovbundne Beviser, og det kan naturligtvis endnu bedre skee i Sager, hvor der ikke er hvad man kalder lovbundne Beviser tilstede. Jeg troer derfor virkelig, at de ærede Herrer, der tillægge Værdingsforlaget den Betydning, at dets Iffæantagelse vil medføre, at de ikke sætte Priis paa Loven, til-